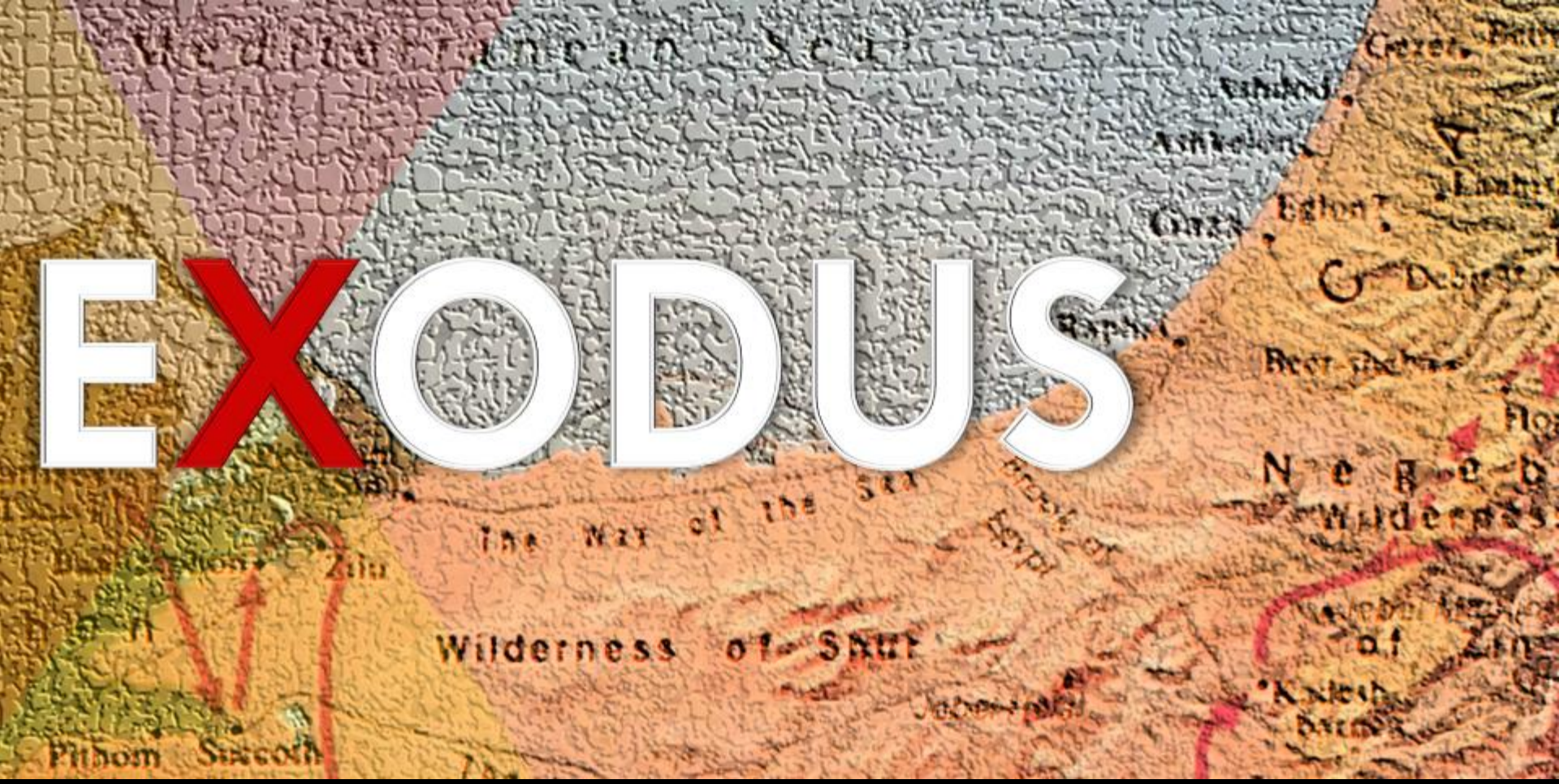

První neúspěšný pokus

Exodus 5

První kroky ke svobodě

Mojžíš stále váhá před odchodem.

Není to tak jednoduché.

Bůh plní své sliby

- Mojžíš potká Árona
- Izraelci ihned uvěří

Víme, že Izraelcům, kteří věří a klaní se Bohu nadšení dlouho nevydrží. Přesto je ale dobré ho mít.

Význam hole: Mojžíšova hůl se stala Boží holí. Bůh mu dává proměněné to, co si Mojžíš přinesl.

Dělba práce podle obdarování:

Áron mluví

Mojžíš dělá zázraky

Izrael je Boží prvorozený syn
- privilegium
- úkol a zodpovědnost

S Bohem pouze „rituálně správně“

Nutná obřízka

Obyčejný obraz muže s holí, který na oslu veze manželku a dva syny – přesto velký potenciál

EXODUS

Exodus 5:1

Potom Mojžíš a Áron předstoupili a řekli faraonovi: Toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Propusť můj lid, ať mi v pustině slaví svátek.

K faraonovi jdou povzbuzeni z minulé kapitoly od Izraelských starších a lidu.

Poprvé zazní formule Božího posla (typická pro proroky) „Toto praví Hospodin“

Od začátku jde o téma střetu Egyptských bohů reprezentovaných faraonem a Hospodina.

Odchod z Egypta je maskován za svátek. Byla to Boží strategie jak odhalit faraonovo tvrdé srdce.

Farao stále v příběhu nemá a nebude mít jméno. Oproti důležitým postavám z židovské komunity.

Bůh bere lidi jako své vlastnictví (nová identita), které si drží a za které bojuje, protože je jeho.

EXODUS

Exodus 5:2-3

Ale farao odpověděl: Kdo je Hospodin, jež bych měl uposlechnout a propustit Izrael? Neznám Hospodina a také Izrael nepropustím. Tedy řekli: Setkal se s námi Bůh Hebrejů. Dovol, ať jdeme třídenní cestou do pustiny a obětujeme Hospodinu, svému Bohu, aby nás nezasál morem nebo mečem.

Farao používá slovo JHWH pro Boha, které mu řekli Mojžíš s Áronem. Je to pro něj nové.

Odmítá pustit
Což asi z logického důvodu v kůži panovníka naprosto chápeme.

Mojžíš s Áronem opakují svou žádost a přidají k tomu varování týkající se jich samotných.

I v Egyptě fungovali svátky a některé dny v měsíci se denní příděl cihel nemusel odevzdávat.

Dokonce se našli dokumenty z období vlády Ramsese II, že otroci jiných národů mohli chodit slavit své svátky

Mluví v množném čísle: Mojžíš a Áron táhnou za jeden provaz

Exodus 5:4

Ale egyptský král jim odpověděl: Mojžíši a Árone, proč odvádíte lid od jejich díla? Jděte ke svým robotám! Farao dále řekl: Hle, lidu země je teď mnoho a odradili byste je od jejich robot.

Přechází z teologické roviny na argumentaci ekonomickou.

Farao vůbec nereaguje na to co říkají opakuje si to stejné.

Jde tu v podstatě o zamítnutí žádosti o týdenní sváteční dovolenou pro všechny.

Farao je mocný vládce, který rozhodne a už se nediskutuje.

Farao bere Mojžíše a Árona jako jedny z pracantů, kteří mají pracovat.

Do knih zákona se projevilo téma dne odpočinku, svátečních odpočinků a odpočinkových let.

Exodus 5:6-9

Toho dne farao přikázal nadřízeným v lidu a jeho správcům: Už nedávejte lidu slámu k výrobě cihel jako dříve. Ať sami jdou a nasbírají si slámu. A uložte jim stejné množství cihel, jaké dělali dříve. Neubírejte jim, protože jsou líní, proto křičí: Pojďme obětovat svému Bohu! Ať na ty muže těžce dolehne otročina, aby měli co dělat a nezajímali se o klamná slova.

Komunikace mimo, o které Áron a Mojžíš neví

Více práce za stejný čas.

Čtenář pozoruje více než postavy v příběhu a ví, že se stav zhoršuje.

Zároveň je čtenář Bohem připraven na to, že to nebude jednoduché. Už to začíná.

Nadřízení: to byli Egypťané

Správci: to byli Hebrejové

Začíná se odhalovat mocenská struktura Egypta.

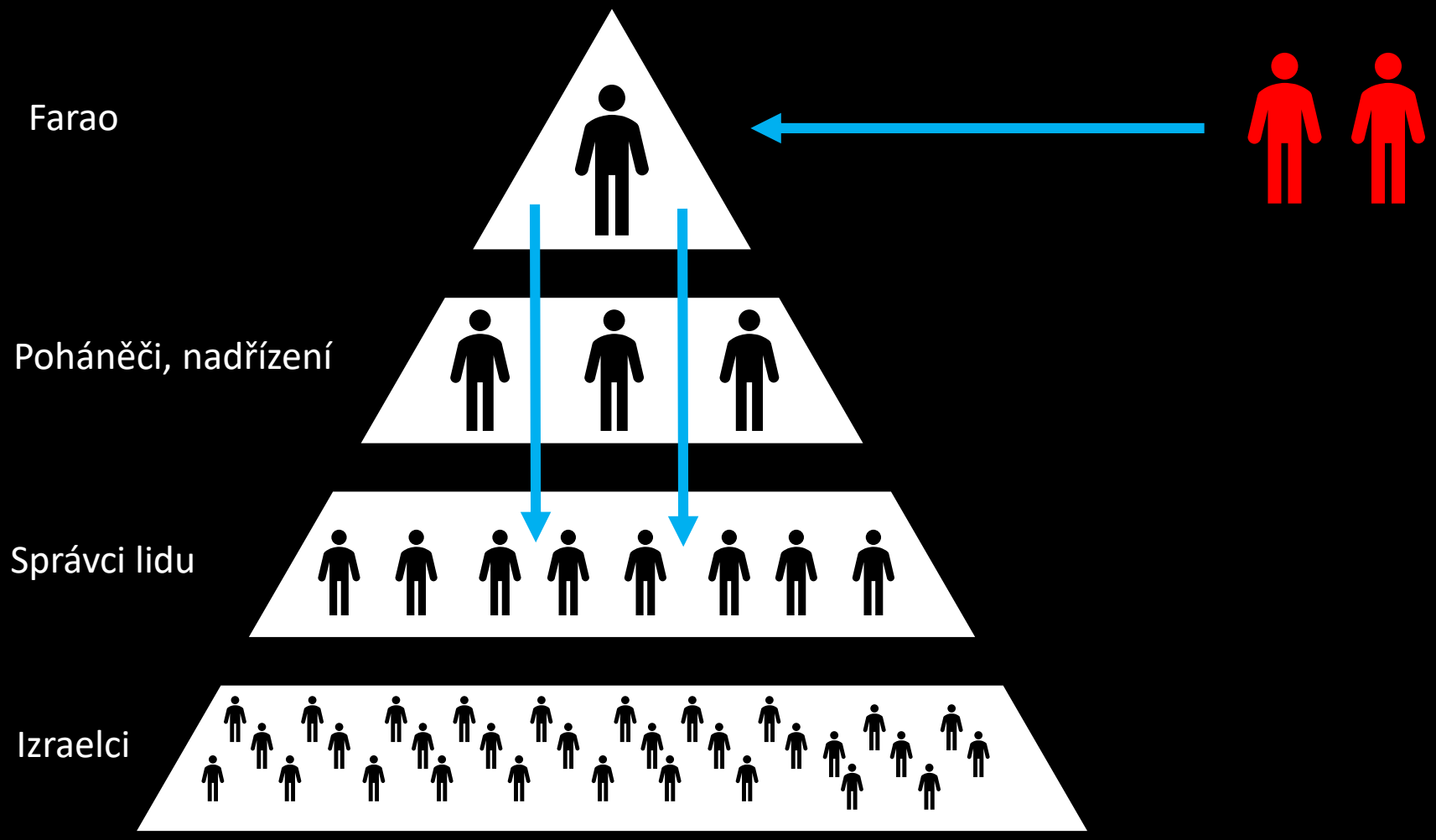
Farao
Poháněči, nadřízení
Správci lidu
Izraelci

Exodus 5:10-13

Poháněči lidu a jeho správci tedy vyšli a řekli lidu: Toto praví farao: Už vám nebudu dávat slámu. Sami si jděte sbírat slámu, kde ji najdete, avšak z vašeho úkolu se nic neubere. Lid se rozprchl po celé egyptské zemi, aby sbíral na strništích slámu. Poháněči je nutili: Dokončete každý den své denní dílo, tak jako když sláma byla!

„Toto praví farao“ – věta, která resonuje s uvedením Boží řeči.

Lidé okamžitě poslouchají a snaží se vyhovět novému požadavku.

Najdou se historické dokumenty z Egypta kde je použit podobný jazyk: denní počty cihel

EXODUS

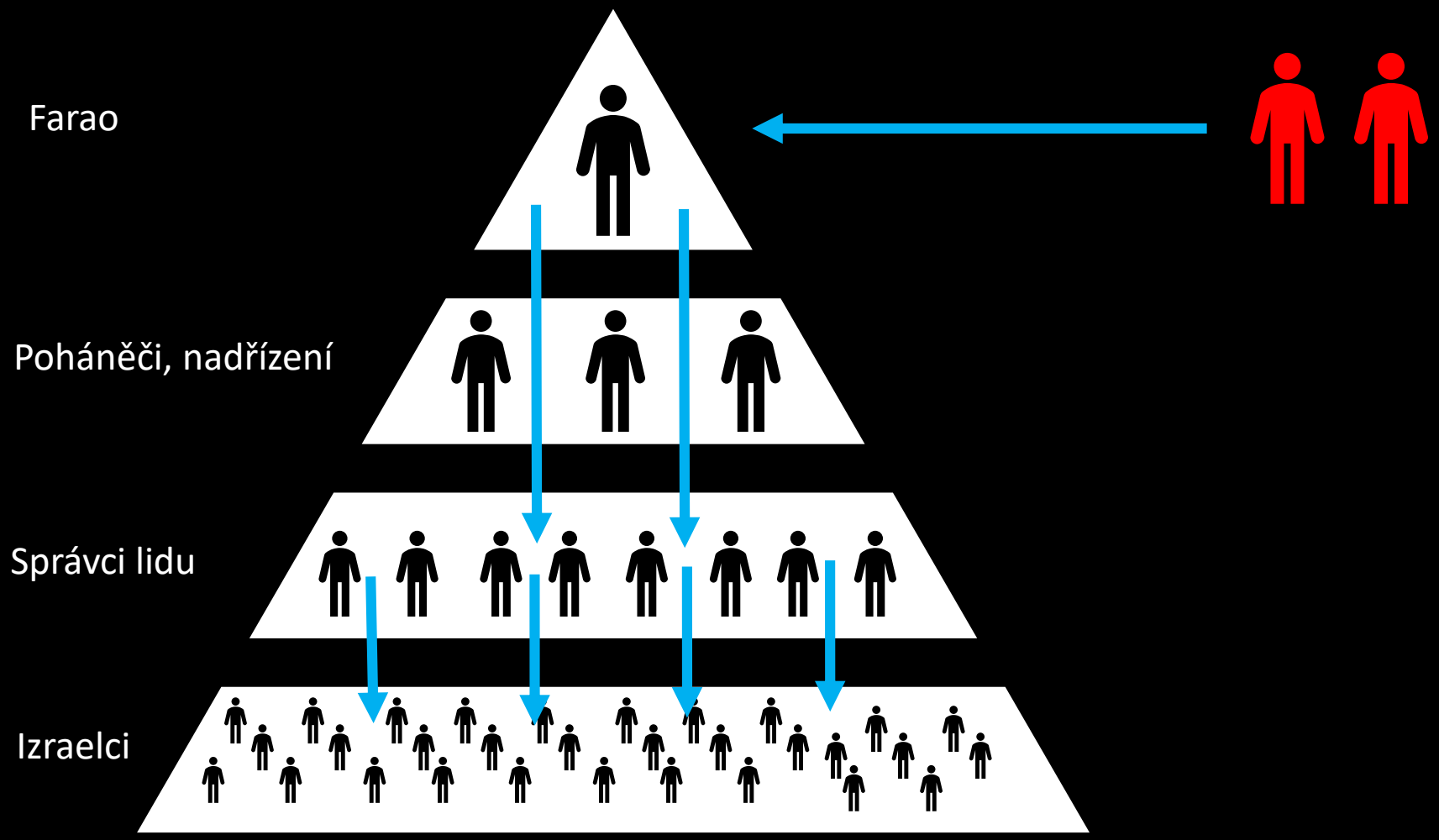
Farao
Poháněči, nadřízení
Správci lidu
Izraelci

Exodus 5:15-16

Izraelští správci, které nad nimi ustanovili faraonovi poháněči, byli biti se slovy: Proč jste včera ani dnes nedokončili své určené množství cihel, tak jako dříve? Izraelští správci tedy přišli a úpěnlivě volali k faraonovi: Proč takto nakládáš se svými otroky? Tvým otrokům nedávají slámu a říkají nám: Dělejte cihly! Hle, tví otroci jsou biti, ale vinen je tvůj vlastní lid.

Dochází k násilí na izraelských správcích

Správci Izraele hledají pomoc u faraona. Mají k němu určitou důvěru.

Jakoby nevěděli, že jde o faraonův rozkaz a mysleli si že to je zvůle poháněčů.

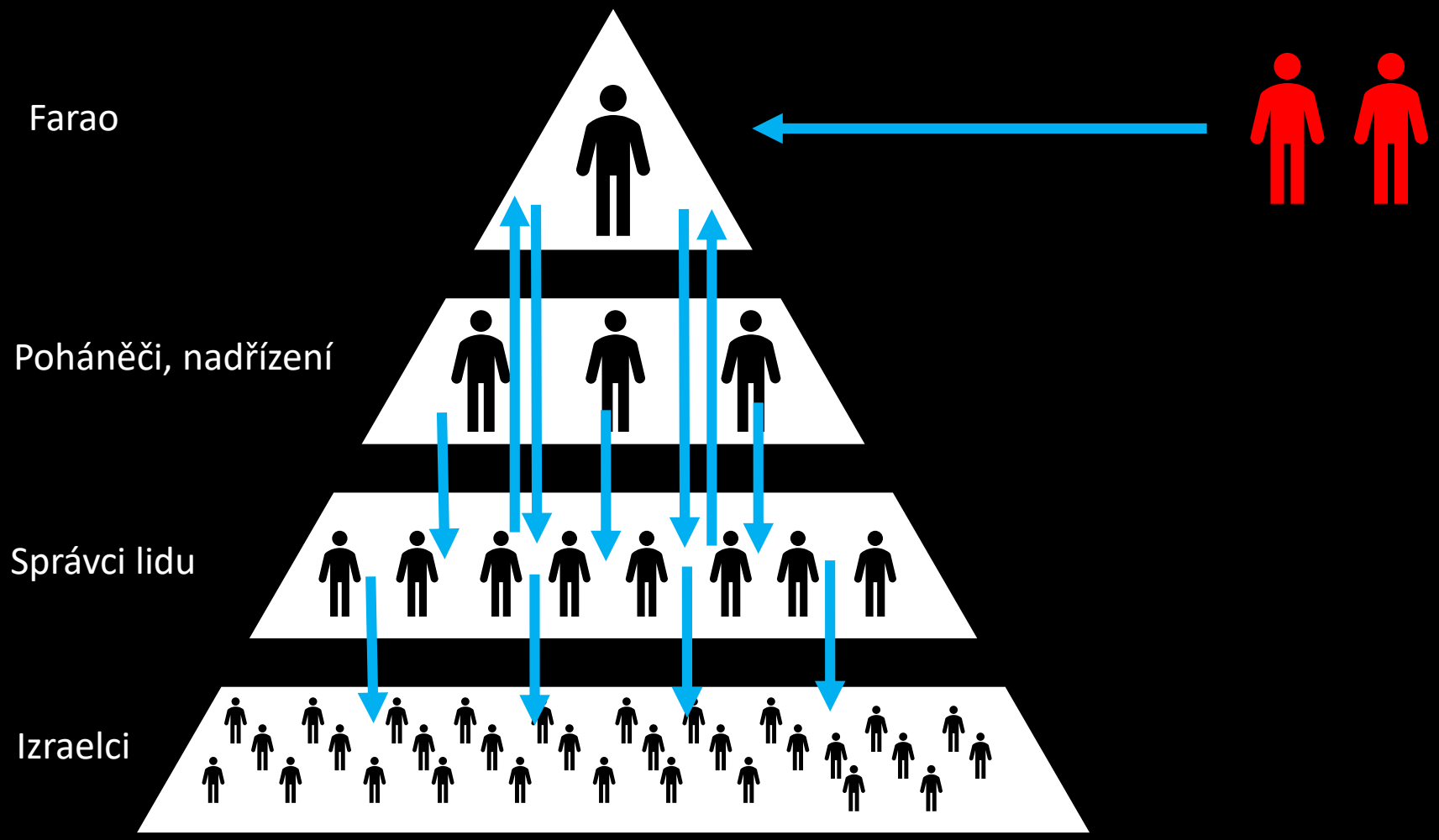
Farao
Poháněči, nadřízení
Správci lidu
Izraelci

Exodus 5:17-19

On odpověděl: Jste lenoši líní! Proto říkáte: Pojďme obětovat Hospodinu! A teď běžte pracovat! Sláma vám dávána nebude, ale míru cihel budete dodávat. Izraelští správci viděli, že je s nimi zle, když bylo řečeno: Nesmíte ubírat ze svého každodenního množství cihel.

Obvinění z lenošství

Farao si stojí za svým. V celé kapitole je naprosto neochvějný.

Touha obětovat Bohu je brána jako nadstavba kterou dělají z nudy a lenosti, protože nemají dost práce.

EXODUS

Exodus 5:20-21

Když vycházeli od faraona, potkali Mojžíše a Árona, kteří na ně čekali. Řekli jim: Ať Hospodin na vás pohlédne a soudí, protože jste nás zošklivili v očích faraona i jeho otroků a dali jste do jejich rukou meč, aby nás zabili.

Mojžíš s Áronem čekají co bude.

Výčitka vůči Možíšovi a Áronovi.

Minule jsme viděli, že Izraelci uvěřili Mojžíšovi. Teď se víra ztrácí.

EXODUS

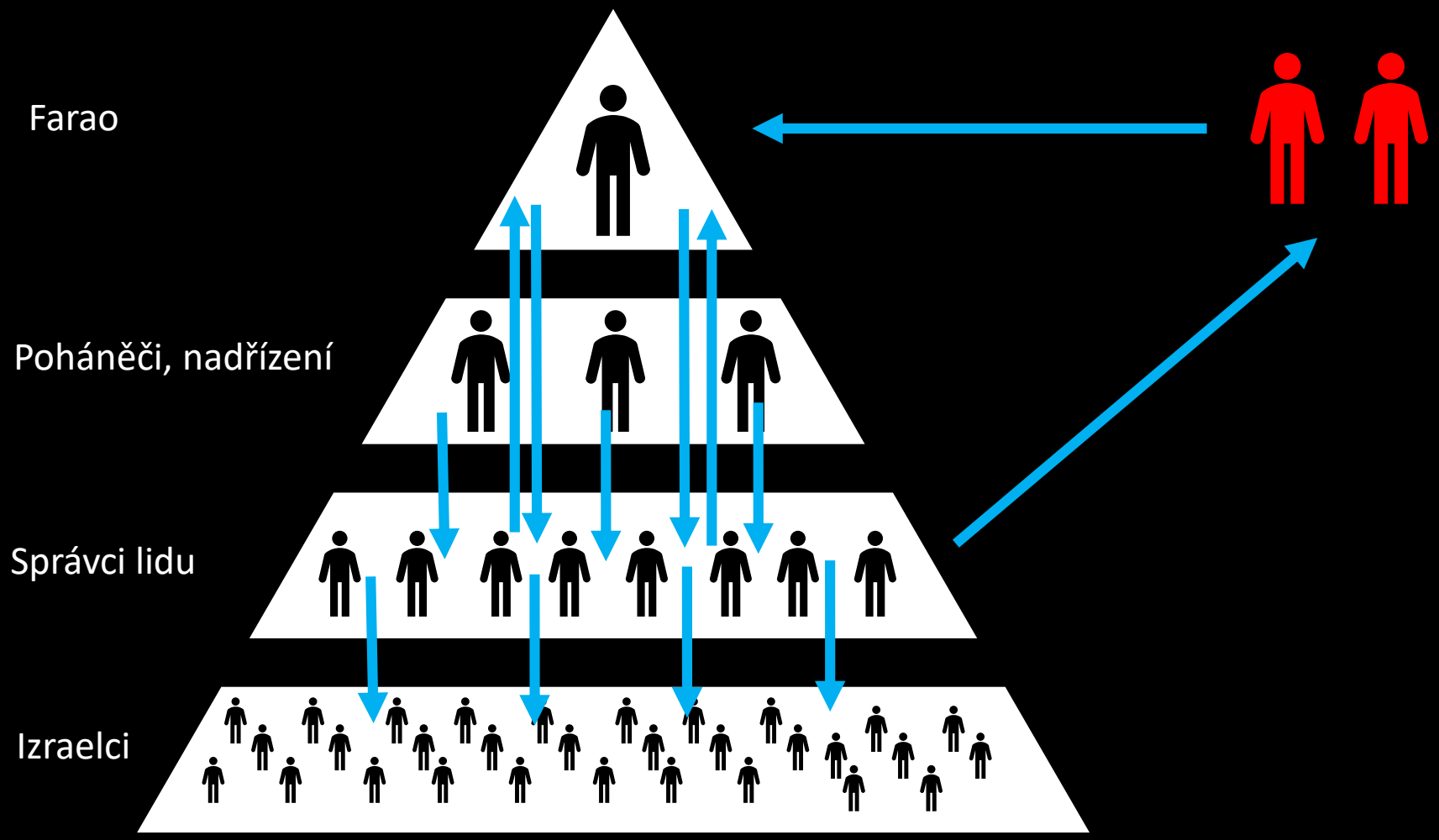
Farao
Poháněči, nadřízení
Správci lidu
Izraelci

Exodus 5:22-23

Mojžíš se navrátil k Hospodinu a řekl: Panovníku, proč jsi ublížil tomuto lidu? Proč jenom jsi mě poslal? Od chvíle, kdy jsem přišel k faraonovi, abych mluvil ve tvém jménu, jednal s tímto lidem zle, a vůbec jsi svůj lid nevysvobodil.

Reakce na neúspěch: Výčitka vůči Bohu (mentalita posla)

Vyčítá Bohu, že:

- Ublížil
- jednal zle
- nevysvobodil

Před posunem vpřed je někdy potřeba očekávat posun zpět, regresi a zhoršení stavu.

Čtenář ví, že ho na to Bůh připravil opakovaně mu to říkal, ale dokud to Mojžíš nezažije tak tomu stejně nevěří.

Mojžíš vidí, že způsobili mnohem víc, než jen odmítnutí.

KODUS

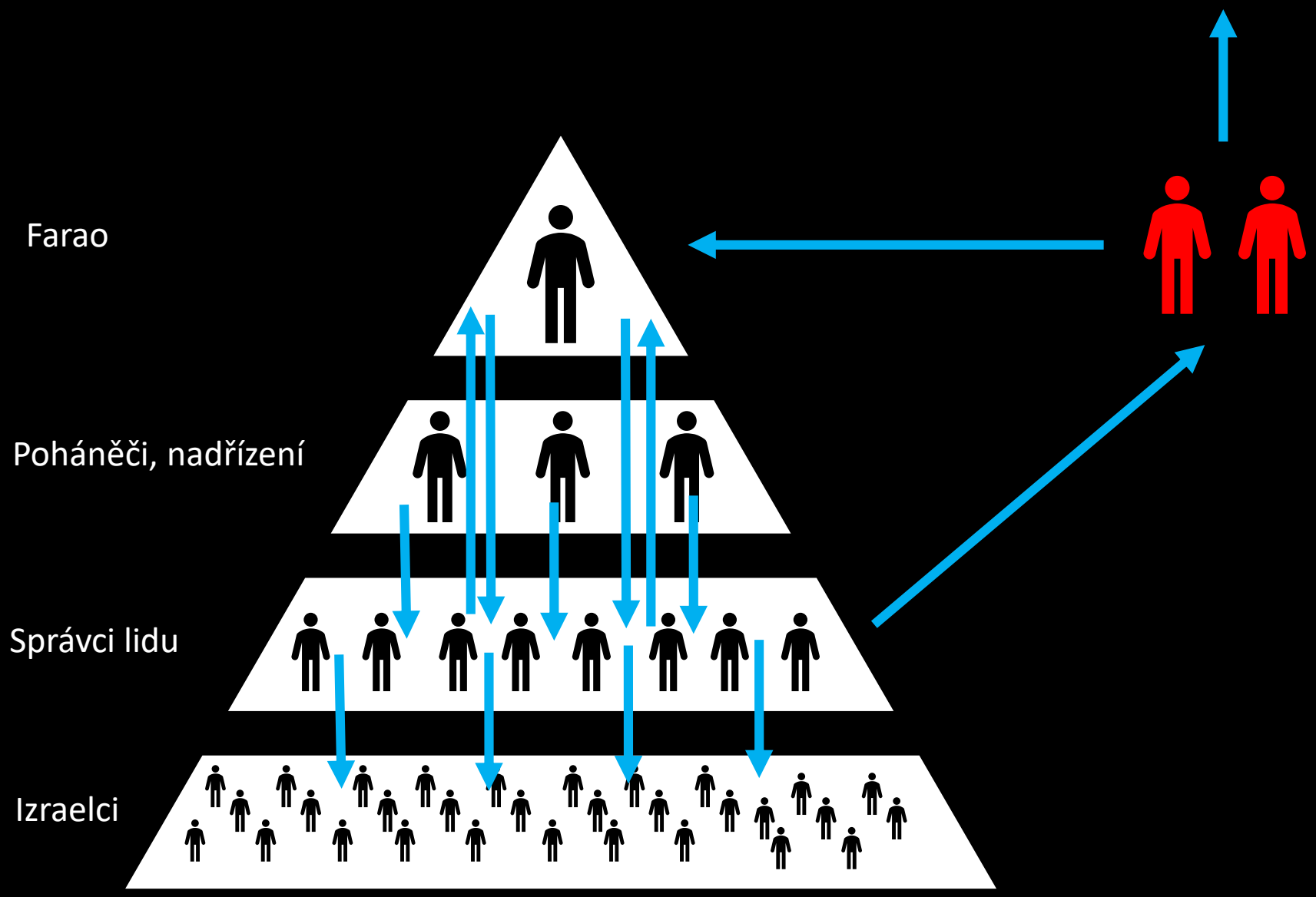
Farao
Poháněči, nadřízení
Správci lidu
Izraelci

První neúspěšný pokus

Na začátku příběhu jsou povzbuzeni vírou lidu, na konci je znát veliká beznaděj.

Téma prvotního neúspěchu

Před posunem vpřed je někdy potřeba očekávat posun zpět, regresi a zhoršení stavu.

Farao jedná královsky a logicky. Neočekávali bychom nic jiného.

Farao dnes: jak nás práce oddaluje od Boha a vztahu s ním

Bůh bere lidi jako své vlastnictví za které bojuje, protože jsou jeho.

Mojžíš má ve vztahu s Bohem prostor na výčitky.

Do knih zákona se projevilo téma dne odpočinku, svátečních odpočinků a odpočinkových let.

Izraelci chtějí a zároveň nechtějí změnu. Nechtějí si to rozházet u faraona.

Otázky oddílu

Co děláte, když se vám něco napoprvé nepovede?
Jak se vypořádáváte s neúspěchem? Jak se vypořádal Mojžíš?

Jak mě práce oddaluje od Boha?

Jaké pro vás je, když někdo něco dělá za vašimi zády?

Co to pro vás znamená, že jste Božím vlastnictvím? Jaký má tato víra dopad do vašeho života?

Zažili jste někdy rozpor mezi tím o něčem vědět a něčemu věřit? (Mojžíš ví že to půjde ztuha a stejně je v tu chvíli překvapen.)

EXODUS